C/2025/661

2025.2.10.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. január 21.)

Görögország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

(C/2025/661)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet ([2]) és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv ([3]) együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. Az új keret célja, hogy reformok és beruházások révén előmozdítsa a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzze a túlzott költségvetési hiányt. Emellett előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, valamint hatékonyabbá és következetesebbé teszi a szabályok végrehajtását.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. A terveknek két célkitűzést kell teljesíteniük: i. biztosítaniuk kell többek között, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak érvényesülését elősegítő reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell egy, a nettó kiadási ([4]) pályára vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja kezelni a közös uniós prioritásokat. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós programokra fordított, teljes mértékben uniós alapokból származó bevételekből fedezett kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

A GÖRÖGORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Görögország 2024. október 7-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy a Görögország által előterjesztett indokokra tekintettel 2024. szeptember 24-én megállapodás született a Bizottsággal az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) A Bizottság azzal a céllal, hogy keretet biztosítson a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtásához vezető párbeszédhez, 2024. június 21-én az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének megfelelően megküldte Görögországnak a referenciapályát ([5]). A Bizottság a referenciapályát 2024. október 8-án közzé is tette ([6]). A referenciapálya kockázatalapú, és biztosítja, hogy az államadósság a költségvetési kiigazítási időszak végére – a kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül – középtávon megalapozottan csökkenő pályán legyen vagy prudens szinten maradjon, továbbá hogy a költségvetési hiány a kiigazítási időszakban a GDP 3 %-a alá csökkenjen, és középtávon e referenciaérték alatt maradjon. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikkének megfelelően a referenciapálya összhangban van az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is.

Görögország referenciapályája szerint – a Bizottságnak a 2024. júniusban továbbított előzetes iránymutatás alapjául szolgáló feltételezései alapján, és négyéves kiigazítási időszakkal számolva – a nettó kiadások növekedése nem haladhatja meg az 1. táblázatban szereplő értékeket. Ez a kiigazítási időszak (2025–2028) során a nettó kiadások 3,1 %-os átlagos növekedésének felel meg.

1. táblázat: A Bizottság által Görögország részére 2024. június 21-én eljuttatott referenciapálya

	2025	2026	2027	2028	2025–2028-es átlag
A nettó kiadások maximális növekedése (éves, %)	3,0	3,2	3,1	3,0	3,1

Forrás: a Bizottság számításai.

(7) Görögország és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2024 júliusától szeptemberéig szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában a Görögország által tervezett nettó kiadási pálya és az annak alapjául szolgáló feltételezések, továbbá az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra, valamint a méltányos zöld és digitális átállással, a társadalmi és gazdasági rezilienciával, az energiabiztonsággal és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közös uniós prioritásokra reagáló reformok és beruházások tervezett megvalósítása álltak.

(8) A Görögország által benyújtott terv nem számol be arról, hogy a benyújtás előtt konzultációra került volna sor az érintett érdekelt felekkel (köztük a szociális partnerekkel).

([5]) A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás egyaránt tartalmazza a meghosszabbítás nélküli (négyéves) és a meghosszabbított (hétéves) kiigazítási időszakra vonatkozó referenciapályát. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretében alkalmazott főbb kezdeti feltételeket és alapul szolgáló feltételezéseket. A referenciapálya kiszámításához a Bizottság a 2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertant alkalmazta. Az alapot az Európai Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése és annak 2033-ig terjedő középtávú meghosszabbítása képezte, a hosszú távú GDP-növekedés és a népességelöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak az Európai Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, *az időskorról szóló 2024. évi jelentéssel* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) Lásd: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/d3a360b9-a45d-49ac-8769-038a48dbfb11_en?filename=Commission_prior_guidance_-_greece_en.pdf.

(9) A Görög Költségvetési Tanács (Hellenic Fiscal Council, HFC) véleményt adott ki a többéves nettó kiadási pályát alátámasztó makrogazdasági előrejelzésről és makrogazdasági feltételezésekről. A Görög Költségvetési Tanács azonban éberségre szólított fel a külső sokkhatásokkal és a makrogazdasági bizonytalanságokkal kapcsolatban. A Görög Költségvetési Tanács az áru-, szolgáltatás- és munkaerőpiacok strukturális reformjainak előmozdítását, valamint a kedvezőtlen demográfiai tendenciák kezelését célzó intézkedéseket javasolt.

(10) A nemzeti parlament 2024. október 4-én megvitatta a tervet.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(11) Görögország 2024. október 15-én benyújtotta a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án véleményt fogadott el erről a költségvetésiterv-javaslatról ([7]).

(12) A Bizottság 2024. június 19-én megállapította, hogy Görögországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Görögország mindenekelőtt a magas munkanélküliség mellett a magas államadóssághoz és a nemteljesítő hitelek magas arányához kapcsolódó sebezhetőségekkel szembesül, amelyek továbbra is relevánsak, bár jelentősen enyhültek, és ez a tendencia várhatóan folytatódik, ugyanakkor a külső pozíció továbbra is gyenge ([8]).

(13) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást intézett Görögországhoz ([9]).

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(14) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság értékelte a tervet, a következőképpen:

Kontextus: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(15) Görögországban 2023-ban 2,3 %-kal nőtt a gazdaság, ami a magánfogyasztásnak, az építőipari beruházásoknak és a nettó exportnak tudható be. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a lakossági fogyasztás erős növekedésének és a berendezésekbe történő beruházások felgyorsulásának köszönhetően a gazdaság 2024-ben várhatóan 2,1 %-kal bővül. Ugyanakkor a behozatal megugrása, amelyet lassú exportnövekedés kísér, várhatóan a nettó export csökkenéséhez vezet. 2025-ben a reál-GDP várhatóan 2,3 %-kal nő, mivel a fogyasztás várhatóan erőteljes ütemben növekszik, és a beruházások az előrejelzések szerint tovább gyorsulnak, mivel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása a reformoktól a beruházások felé mozdul el. A nettó export várhatóan továbbra is visszafogja a növekedést, mivel az import növekedése az előrejelzések szerint erőteljes marad. 2026-ban a reál-GDP várhatóan 2,2 %-kal nő, mivel a belföldi kereslet az előrejelzések szerint továbbra is stabil ütemben bővül, miközben a nettó export várhatóan semleges hatással lesz a GDP növekedésére. Görögországban a potenciális-GDP-növekedés a 2023. évi becsült 0,7 %-ról 2026-ra várhatóan 2,0 %-ra nő, ami a teljes tényezőtermelékenység növekedésének tudható be, ami a strukturális reformok pozitív hatását, valamint a munkaerő és a tőke növekvő hozzájárulását tükrözi. A munkanélküliségi ráta 2023-ban 11,1 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2024-ben 10,4 %, 2025-ben 9,8 %, 2026-ban pedig 9,2 % lesz. Az infláció (GDP-deflátor) az előrejelzések szerint a 2023. évi 5,9 %-ról 2024-ben 3,5 %-ra csökken, majd 2025-ben 2,4 %, 2026-ban pedig 2,2 % lesz.

(16) A költségvetési helyzet alakulását illetően Görögország 2023. évi költségvetési hiánya a GDP 1,3 %-ának felelt meg. A mutató értéke az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint 2024-ben a GDP 0,6 %-ára esik vissza, majd 2025-ben tovább csökken a GDP 0,1 %-ára, mielőtt 2026-ban – változatlan szakpolitikát feltételezve – a GDP 0,2 %-ának megfelelő többletbe fordulna át. Az Európai Bizottság a 2024. őszi előrejelzésében figyelembe vette Görögország 2025-re vonatkozó előzetes költségvetés-tervezetét, amelyet a kormány októberben terjesztett a nemzeti parlament elé. Az államadósság 2023 végén a GDP 163,9 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint az adósságráta 2024 végére várhatóan a GDP 153,1 %-ára csökken. A mutató értéke az előrejelzés szerint 2025 végére tovább csökken a GDP 146,8 %-ára, 2026 végére pedig a GDP 142,7 %-ának megfelelő mértékű lesz. Költségvetési előrejelzésében a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

([7]) A Bizottság véleménye Görögország költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9053 final.
([8]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak, COM(2024) 600 final, 4. függelék.
([9]) A Tanács 2024. október 21-i ajánlása Görögország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról.

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(17) Görögország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2028-es időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(18) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt valamennyi információt, kivéve a belföldi érdekelt felekkel a benyújtást megelőzően folytatott konzultációra vonatkozó információkat, amelyek közlését az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikke g) pontjának vi. alpontja írja elő.

(19) Görögország a tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya követésére, ami 2025-től 2028-ig a nettó kiadások évi 3,3 %-os átlagos növekedését jelenti. A Bizottság által 2024. június 21-én megküldött referenciapályához képest a terv a kiigazítási időszakban (2025–2028) a nettó kiadások magasabb átlagos növekedését irányozza elő. A terv feltételezése szerint a potenciális-GDP-növekedés 2025-ben 2,5 %-ra nő (a 2024. évi 1,2 %-ról), majd 2028-ban 1,5 %-ra csökken. Emellett a terv azzal számol, hogy a GDP-deflátor növekedése a 2024. évi 3,0 %-ról 2025-ben 2,2 %-ra csökken, majd 2028-ig felgyorsul 2,4 %-ra.

2. táblázat: A Görögország tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	2,6	3,7	3,6	3,1	3,0	3,3
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2023-as bázisévtől, %)	2,6	6,5	10,3	13,7	17,1	n.a.
Potenciális GDP-növekedés (%)	1,2	2,5	2,4	1,7	1,5	2,0
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	3,0	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3

Forrás: Görögország középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(20) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, a terv szerint az államadósság a 2024. évi 153,7 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan a GDP 133,4 %-ára csökkenne, amint az a következő táblázatban is szerepel. A kiigazítás után középtávon (azaz 2038-ig) az adósságráta az előrejelzések szerint tovább csökken a terv szerint, 2038-ra elérve a 114,9 %-ot.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Görögország tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	161,9	153,7	149,1	143,1	138,0	133,4	114,9
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 1,6	- 1,0	- 0,6	- 0,8	- 1,1	- 1,2	- 2,5

Forrás: Görögország középtávú költségvetési-strukturális terve

A terv értelmében tehát az adósságráta a kiigazítási időszak végére (2028) csökkenő pályára kerülne. Ez a terv feltételezései alapján megalapozott, mivel a Bizottság adósságfenntarthatósági elemzése keretében elvégzett valamennyi determinisztikus stressziteszt szerint a tervbeli prognózis szerint az adósság a kiigazítási időszakot követő tíz évben csökkenni fog, a sztochasztikus előrejelzések szerint pedig az adósság csökkenésének kellően nagy a valószínűsége. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének a) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(21) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján a GDP-arányos költségvetési hiány 2025-ben 0,6 %-ra csökken, majd fokozatos növekedési tendenciát követve a kiigazítási időszak végére eléri az 1,2 %-ot. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének b) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt követelménynek.

A költségvetési kiigazítás ütemezése

(22) A strukturális elsődleges egyenleg változásaként számított költségvetési kiigazítás ütemezése a tervben leírtak alapján lineáris, az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában előírtaknak megfelelően. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya összhangban van az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában foglalt, a későbbre ütemezést tiltó védintézkedéssel, valamint a 36. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti átmeneti rendelkezéssel.

4. táblázat: A strukturális elsődleges egyenleg alakulása Görögország tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Strukturális elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	1,9	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3
A strukturális elsődleges egyenleg változása (szpont)	n.a.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Forrás: Görögország középtávú költségvetési-strukturális terve

Összhang a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel

(23) Ha a tervben foglalt feltételezések és kötelezettségvállalások megvalósulnak, a strukturális hiány a kiigazítási időszakban mindvégig a GDP 1,5 %-a alatt maradna. Ezért a terv szakpolitikai kötelezettségvállalásai és makrogazdasági feltételezései alapján az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett közös rezilienciacélú mozgásteret továbbra is tiszteletben fogják tartani, így nincs szükség a strukturális elsődleges egyenlegnek az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett további javítására.

A terv összhangja az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel

(24) Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. cikkével összhangban, mivel a terv szerint az államadósság a kiigazítási időszakban meghaladja a GDP 90 %-át, az adósságrátának évente átlagosan legalább 1 százalékponttal kell csökkennie mindaddig, amíg 90 % alá nem csökken, ezt követően pedig átlagosan 0,5 százalékponttal kell csökkennie. Az átlagos csökkenés a 2024–2028 közötti időszakra vonatkozóan kerül kiszámításra, és 5,1 százalékpontnak felel meg (lásd a 3. táblázatot). Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya összhangban van az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(25) A terv alapját képező makrogazdasági és költségvetési feltételezések eltérnek a Bizottság által 2024 június 21-én Görögországnak továbbított feltételezésektől. A terv négy változó – nevezetesen a kezdeti költségvetési helyzet (azaz a 2024-es strukturális elsődleges egyenleg), a potenciális-GDP-növekedés, a 2024. évi egyszeri intézkedések nettó költségvetési hatása és a feltételezett bevételi rugalmasság – esetében eltérő feltételezéseket alkalmaz. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni annak biztosítása céljából, hogy azok megalapozott és adatvezérelt gazdasági érveken alapuljanak, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb, mint a referenciapálya szerint. Alább felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

— A terv naprakészebb adatokat használ fel a kezdeti költségvetési helyzetre vonatkozóan, és 2024-ben a GDP 1,0 %-ának megfelelő államháztartási hiánnyal számol, szemben a 2024. tavaszi előzetes iránymutatásban előrejelzett 1,2 %-os GDP-arányos költségvetési hiánnyal. Ennek oka az eredményadatokon alapuló, vártnál magasabb adóbevételek, valamint a 2024 júniusában bejelentett további bevételnövelő költségvetéspolitikai intézkedés. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető. Ez az előrejelzés óvatosabb, mint az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése. Ennek eredményeként a terv szerint a strukturális költségvetési hiány 2024-ben a GDP 1,5 %-a alatt marad, míg a referenciapálya a Bizottság feltételezéseivel összhangban az ugyanabban az évben a GDP 1,7 %-ának megfelelő strukturális költségvetési hiányon alapult. Ez azt jelenti, hogy a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés nem alkalmazandó, mivel a terv feltételezése szerint a strukturális hiány 2024-ben a GDP 1,5 %-a alatt marad, ami hozzájárul ahhoz, hogy a nettó kiadások növekedése a Bizottság feltételezéseihez képest magasabb legyen a kiigazítási időszakban.

— A terv azt feltételezi, hogy a potenciális-GDP-növekedés a 2023. évi becsült 0,6 %-ról 2025-re 2,5 %-ra nő, 2026-ban pedig 2,4 % lesz, mielőtt 2028-ra 1,5 %-ra mérséklődne, így a kiigazítási időszakban átlagosan 2 %-os lesz. A Bizottság előzetes iránymutatása szerint a potenciális kibocsátás ugyanebben az időszakban átlagosan 1,3 %-kal nő. A kiigazítási időszakon túl a terv a Bizottság feltételezéséhez képest lassabb potenciális növekedést feltételez. Összességében a tervben a 2025 és 2038 közötti időszakra feltételezett átlagos potenciális növekedés összhangban van a Bizottság feltételezésével, de a potenciális növekedési profil változékonyabb. Ez a különbség hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. Ez a feltételezés nem áll összhangban az adósságfenntarthatósági elemzés közös keretével.

— A terv – a Bizottság által feltételezett, a potenciális-GDP-növekedéshez viszonyított egységnyi rugalmassággal szemben – 0,825 bevételi rugalmasságot feltételez. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben alacsonyabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A terv az eltérő feltételezést empirikus szakirodalomra való hivatkozással indokolja, amely szerint az előző években Görögország bevételi rugalmassága alacsonyabb volt az uniós átlagnál. Ez a Bizottság feltételezéseihez képesti eltérés óvatos, a prudens költségvetéspolitikai döntéshozatal motiválja, ezért kellően megalapozottnak tekinthető.

A feltételezések fennmaradó eltérései nem gyakorolnak jelentős hatást a nettó kiadások átlagos növekedésére a Bizottság feltételezéseihez képest. Mindent egybevetve, a rugalmasságra vonatkozó óvatosabb feltételezésnek a nettó kiadások átlagos növekedésére gyakorolt hatása kiegyensúlyozza a potenciális-GDP-növekedésre vonatkozó eltérő feltételezés hatását. Ez azt jelenti, hogy a tervben, illetve a referenciapályában szereplő nettó kiadási pálya közötti eltérést kizárólag az aktualizált kezdeti költségvetési helyzet magyarázza. Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen azt eredményezik, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a referenciapályához képest magasabb a tervben. Ezen értékelés alapján a terv teljesíti az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkének b) pontjában meghatározott követelményt. A Bizottság a nettó kiadási pályának való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseinek fenti értékelését.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(26) A tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat a költségvetés kiadási és bevételi oldalára vonatkozó költségvetéspolitikai intézkedések, valamint a költségvetéspolitika prioritásainak változtatása révén fogják teljesíteni. A tervben meghatározott költségvetési stratégia olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja a rendelkezésre álló jövedelem növelése, valamint a demográfiai kihívások és a lakhatási igények kezelése anélkül, hogy veszélyeztetnék a nettó kiadások növekedési pályájának való megfelelést. A nettó kiadási pálya a nettó kiadások átlagosan évi 3,3 %-os növekedését teszi lehetővé. E mozgástéren belül Görögország bevételcsökkentő intézkedéseket tervez, például a szociális szolidaritási hozzájárulások csökkentését, az önfoglalkoztatókra kivetett átalányösszegű adó eltörlését, valamint kiadásnövelő intézkedéseket, amelyek közül a legfontosabb a közszféra béreinek a minimálbér tervezett emelésén alapuló fokozatos emelése. Az egyéb intézkedések közé tartoznak a gyermekes családok támogatására irányuló intézkedések, valamint a megfizethető lakhatásra és a lakásállomány növelésére irányuló intézkedések. Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. A tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia végrehajtása bizonyos kockázatokkal jár, amelyek a folyamatban lévő jogi ügyekből erednek, különösen az Állami Ingatlantársasággal szembeni peres ügyekből, amelyek az egyéb nettó kiadási tételek korlátozását vonhatják maguk után. A 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslat összhangban van a 2025. évi nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalással ([10]).

([10]) A Bizottság véleménye Görögország költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9053 final.

A tervben szereplő azon tervezett reformok és beruházások, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra való reagálást és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(27) A terv ismerteti az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban, köztük a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelésére, valamint az EU közös prioritásainak érvényesítésére irányuló reformokkal és beruházásokkal kapcsolatos szakpolitikai szándékokat. A terv 226 reformot és beruházást tartalmaz, amelyek közül 132-höz a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, 52-höz pedig a kohéziós politikai alapok biztosítanak pénzügyi támogatást.

(28) Ami a méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását, többek között az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket illeti, a terv 88 olyan reformot és beruházást tartalmaz, amelyek Görögország várakozása szerint hozzá fognak járulni a zöld és digitális átállásához. A zöld átállással kapcsolatos reformok és beruházások jelentős része a görög helyreállítási és rezilienciaépítési tervben – többek között a REPowerEU-fejezetben – foglalt intézkedésként jelenik meg, vagy azokat a kohéziós politikai alapok támogatják. Például a tervben foglalt reformok és beruházások várhatóan hozzájárulnak az egyes országspecifikus ajánlások teljesítéséhez, többek között azáltal, hogy csökkentik Görögország fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét a megújuló energiaforrásokból – többek között a tengeri szélenergiából és hidrogénből – származó villamos-energia-termelés bővítése, valamint az energetikai infrastruktúra és hálózatok kapacitásának növelése révén (a megújuló energiára, az energetikai infrastruktúrára és a hálózatokra vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások alapján). A tervben szereplő egyéb reformok és beruházások célja az ország épületállománya energiahatékonyságának javítása (az energiahatékonyságra vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások alapján), a települési vízgazdálkodási egységek szerkezetátalakítása, valamint az öntözési és szennyvízkezelési infrastruktúra megerősítése (a környezetvédelmi politikáról és az erőforrás-gazdálkodásról szóló 2019. évi országspecifikus ajánlás alapján), valamint különleges területrendezési tervek kidolgozása és a polgári védelem irányítási rendszerének megerősítése (az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánlás alapján). A görög terv tartalmaz néhány olyan reformot és beruházást is, amelyek célja a görög közlekedési ágazat villamosítása, beleértve a vasúti ágazat szervezeti reformját, valamint az elektromos járművek töltőállomásainak Görögország-szerte történő bővítését célzó beruházásokat, amelyek várhatóan hozzájárulnak a fenntarthatóbb közlekedési ágazathoz (a közlekedésre vonatkozó 2024., 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások alapján). Ami a digitális átállást illeti, a tervben szereplő reformok és beruházások közé tartozik például egy olyan reform, amelynek célja a nemzeti kataszter kiteljesítése, amely várhatóan megerősíti az üzleti környezetet (az üzleti környezetről szóló 2023. évi országspecifikus ajánlás alapján), illetve a nyilvános archívumok digitalizálását célzó beruházás, amely várhatóan hozzájárul a közigazgatás digitalizációjához (a közigazgatás és a közszolgáltatások digitalizációjáról szóló 2020. és 2019. évi országspecifikus ajánlások alapján), valamint a görög kkv-k digitális eszközeinek fejlesztését támogató beruházás (a vállalkozások digitalizációjáról szóló 2019. évi országspecifikus ajánlás). A terv részét képező és Görögország digitális átállásához való hozzájárulást célzó reformok és beruházások többsége szerepel a görög helyreállítási és rezilienciaépítési tervben, vagy azokat kohéziós politikai alapokból támogatják.

(29) Ami a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illeti, a terv 94 reformot és beruházást tartalmaz, amelyek Görögország szerint várhatóan hozzájárulnak az ország társadalmi és gazdasági rezilienciájának megerősítéséhez. A görög terv részét képező és az egyes országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódó reformok és beruházások példáiként említhető Görögország adópolitikai keretének módosításai, amelyek várhatóan hozzájárulnak a jövedelemadó-alap kiszélesítéséhez és az adóigazgatás működési autonómiájának fokozásához (az adópolitikára és az adóigazgatásra vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások), az egészségügyi alapellátás reformjának bevezetése, amely várhatóan hozzájárul az egészségügyi ellátás hozzáférhetőségéhez, megfelelőségéhez és fenntarthatóságához (az egészségügyre vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások) a kutatásba és fejlesztésbe történő állami és magánberuházások növelése (a kutatásra és innovációra vonatkozó 2019. évi országspecifikus ajánlás); valamint a társadalmi kohézió, az oktatás és a foglalkoztathatóság megerősítését célzó beruházások előmozdítása, ami várhatóan hozzájárul a továbbképzéshez és az átképzéshez (a készségekre, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra, valamint az oktatásra vonatkozó 2019. és 2023. évi országspecifikus ajánlások, valamint az aktív munkaerőpiaci szakpolitikákról és a társadalmi befogadás biztosításáról szóló 2019. évi országspecifikus ajánlások). Emellett a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek várhatóan hozzájárulnak a közigazgatás korszerűsítéséhez (a közigazgatásra vonatkozó 2024., 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlások), a nemteljesítő hitelek állományának további csökkentéséhez (a magánszektor adósságára és fizetésképtelenségi keretére, valamint a pénzügyi stabilitásra vonatkozó 2024. és 2023. évi országspecifikus ajánlások, amelyek a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljáráshoz is kapcsolódnak), valamint a Görög Eszköz- és Részvénytársaság [Hellenic Corporation of Assets and Participations] szerkezetátalakítására irányuló reformot (az állami tulajdonú vállalatokra vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánlás).

(30) Ami az energiabiztonság közös prioritását illeti, a terv tizenegy olyan reformot és beruházást tartalmaz, amelyek Görögország várakozásai szerint hozzájárulnak majd az ország energiabiztonságának megerősítéséhez és az egyes országspecifikus ajánlások teljesítéséhez. Ezek a reformok és beruházási intézkedések mind részét képezik Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének, beleértve annak REPowerEU-fejezetét is. A görög terv tartalmaz például olyan reformokat, amelyek célja az ország tárolási kapacitásának növelése és energiahatékonyságának javítása (az energetikai infrastruktúrára és az energiahatékonyságra vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlás alapján). A terv emellett olyan beruházásokat is tartalmaz, amelyek célja a megújuló

energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés további növelése és a villamosenergia-hálózatok kapacitásának megerősítése (a megújuló energiára és a hálózatokra vonatkozó 2023. és 2022. évi országspecifikus ajánlás), amelyek várhatóan csökkentik Görögország fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét is, ezáltal erősítve energiabiztonságát.

(31) Ami a védelmi képességek közös prioritását illeti, a terv tizennégy reformot és beruházást tartalmaz, amelyek egyike a görög helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képezi, és amelyek Görögország várakozásai szerint hozzá fognak járulni az ország védelmi képességeinek megerősítéséhez.

(32) A terv információval szolgál a kohéziós alapokkal és Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervével való koherenciáról és – adott esetben – kiegészítő jellegről. Konkrétan, a terv minisztériumonként részletes táblázatokat tartalmaz, amelyek meghatározzák az egyes közös prioritásokra vonatkozó reformokat és beruházásokat, azok kapcsolatát az országspecifikus ajánlásokkal, valamint azt, hogy azok a helyreállítási és rezilienciaépítési terv vagy más uniós finanszírozási eszközök (főként az uniós kohéziós politikai alapok) részét képezik-e.

(33) A terv áttekintést nyújt Görögország közös uniós prioritásokkal kapcsolatos közberuházási igényeiről, és célja, hogy hozzájáruljon ezen beruházási igények teljesítéséhez. A zöld és digitális átállás prioritását illetően a terv felsorolja azokat a fő prioritásokat, amelyeket a kohéziós politikai alapok – többek között az igazságos átmenet fejlesztési program – fedezni fognak, emellett minisztériumonként felsorolja a konkrét beruházási igényeket, amelyek a görög helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező beruházásokat fedezik. A terv megállapítja, hogy a 2021–2027-es időszakban a kohéziós politikai alapokból származó teljes költségvetés 30 %-át a zöld átállást célzó intézkedésekkel kapcsolatos szakpolitikákra fordították. A társadalmi és gazdasági reziliencia prioritását – többek között a szociális jogok európai pillérét – illetően a terv felsorolja azokat a fő prioritásokat, amelyeket a kohéziós politikai alapok (2021–2027) fedezni fognak, beleértve az ESZA+ programot is, emellett minisztériumonként felsorolja azokat a konkrét beruházási igényeket, amelyek a görög helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező beruházásokat fedezik. Az energiabiztonsági prioritás tekintetében a terv hivatkozik a „Független földgázrendszer (ASFA) Alexandroupolis” elnevezésű beruházásra, amelyet a kohéziós politikai alapokból fognak támogatni, és amely várhatóan jelentősen hozzájárul Görögország földgázforrásainak diverzifikálásához, lehetővé téve ezáltal az ország Oroszországból származó földgáztól való függésének további csökkentését. A védelmi képességek kiépítésének prioritása tekintetében a terv felsorolja azokat a konkrét projekteket, amelyeket a Nemzetvédelmi Minisztérium és a Polgárvédelmi Minisztérium hajt végre, többek között Görögország védelmi iparának a Görög Védelmi Innovációs Központ segítségével történő megerősítése, valamint a határőrizethez szükséges, pilóta nélküli légi rendszerek biztosítása érdekében.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(34) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Görögország terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

A TANÁCS ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSE

(35) A Tanács üdvözli Görögország középtávú költségvetési-strukturális tervét, és úgy véli, hogy annak teljes körű végrehajtása elősegítené a rendezett államháztartás biztosítását, az államadósság fenntarthatóságának támogatását, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést.

(36) A Tanács tudomásul veszi a tervnek a Bizottság általi értékelését. Mindazonáltal a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli tervek értékelését egy, a tanácsi ajánlásokra vonatkozó bizottsági ajánlásoktól elkülönülő dokumentumban nyújtsa be.

(37) A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a nettó kiadási pályára vonatkozó értékelését és a tervben szereplő főbb makrogazdasági feltételezéseket, többek között a Bizottság előzetes iránymutatásával összefüggésben, valamint a terv szerinti nettó kiadási pályának a költségvetési hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásait. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, amely szerint a makrogazdasági és költségvetési feltételezések, bár helyenként – többek között az aktualizált makrogazdasági és költségvetési adatok figyelembevétele céljából – eltérnek a Bizottság feltételezéseitől, összességében kellően indokoltak és megalapozott gazdasági érveken alapulnak. A Tanács tudomásul veszi a terv átfogó költségvetési stratégiáját és a kilátásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek befolyásolhatják a makrogazdasági forgatókönyvnek és az alapul szolgáló feltételezéseknek a realizálódását, valamint a terv szerinti nettó kiadási pálya megvalósulását. A Tanács tudomásul veszi továbbá különösen azt, hogy a Bizottság értékelése szerint a tervben, illetve a referenciapályában szereplő nettó kiadási pálya közötti eltérés kizárólag a kezdeti költségvetési helyzet aktualizálásának tudható be. A Tanács megállapítja továbbá, hogy a geopolitikai kockázatok nyomást gyakorolhatnak a védelmi kiadásokra.

(38) A Tanács elvárja, hogy Görögország készen álljon arra, hogy nettó kiadási pályája megvalósításának biztosítása érdekében szükség szerint kiigazítsa költségvetési stratégiáját. A Tanács úgy határoz, hogy szorosan nyomon fogja követni a gazdasági és költségvetési fejleményeket, beleértve a terv szerinti forgatókönyv alapjául szolgáló fejleményeket is.

(39) A Tanács úgy véli, hogy a költségvetési felügyelet következő fordulója előtt kellő időben további megbeszélésekre van szükség annak érdekében, hogy közös megegyezés szülessen a kumulált nettó kiadásnövekedési rátáknak az éves felügyeletre gyakorolt hatásairól.

(40) A Tanács tudomásul veszi a Bizottság által nyújtott azon tájékoztatást, amelyben a Bizottság ismerteti az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást célzó reformokat és az említett kihívásokra való reagálást célzó beruházásokkal kapcsolatos szükségleteket és szándékokat, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e reformok és beruházások megvalósítását. A Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján értékelni fogja ezeket a reformokat és beruházásokat, és az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni azok végrehajtását.

(41) A Tanács várakozással tekint az elért eredményekről szóló, Görögország által benyújtandó éves jelentések elé, amelyeknek tájékoztatást kell tartalmazniuk különösen a Tanács által meghatározott nettó kiadási pálya megvalósítása, valamint a szélesebb körű reformoknak és beruházásoknak az európai szemeszter keretében történő végrehajtása terén elért haladásról.

(42) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja a Görögországnak címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Görögország:

1. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

A. DOMAŃSKI

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Görögország

Év		2025	2026	2027	2028
Növekedési ráta (%)	Éves	3,7	3,6	3,1	3,0
	Kumulált (*)	6,5	10,3	13,7	17,1

(*) A kumulált növekedési ráták a 2023-as bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.